

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul prezentului proiect de act normativ

**Lege privind adoptarea Ordonanței de urgență
pentru prorogarea unor termene, precum și pentru instituirea unor măsuri
necesare pregătirii punerii în aplicare a unor dispoziții din Legea nr.
134/2010 privind Codul de procedură civilă**

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Prin Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare (NCPC), au fost promovate o serie de măsuri pentru pregătirea punerii în aplicare a NCPC, fiind amânată, până la data de 1 ianuarie 2016, aplicarea unor norme ale acestui cod, după cum urmează:

- prevederile care reglementează cercetarea procesului și, după caz, dezbaterea fondului în camera de consiliu;
- dispozițiile privind pregătirea dosarului de apel/recurs de către instanța a cărei hotărâre se atacă;
- prevederile referitoare la pragul valoric (500.000 lei) care delimitează hotărârile (ne)susceptibile de recurs;
- dispozițiile privitoare la compunerea completului Înaltei Curți de Casație și Justiție (ÎCCJ) competent să soluționeze sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (complet alcătuit din președintele secției corespunzătoare a ÎCCJ sau un judecător desemnat de acesta și 12 judecători din cadrul secției respective).

Edictarea soluțiilor legislative mai sus amintite a fost însoțită de un plan de măsuri administrative (investiții în infrastructură, achiziții publice, resurse umane

și bugetare). Componentele planului de măsuri referitoare la resursele umane și infrastructura IT au fost în bună măsură realizate, în timp ce componenta privitoare la infrastructura instanțelor judecătorești nu a înregistrat progrese semnificative.

Având în vedere faptul că până la data de 31 decembrie 2015 nu a fost finalizată implementarea planului de măsuri administrative mai sus amintit în ceea ce privește infrastructura instanțelor judecătorești, s-a impus instituirea unei noi amânări a intrării în vigoare a dispozițiilor NCPC mai sus amintite, pentru o perioadă de un an, prorogare realizată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2015 (pentru prorogarea unor termene prevăzute de Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă).

Complementar, prin aceeași ordonanță de urgență, a fost extinsă aplicarea măsurilor legislative instituite, temporar, prin Legea nr. 2/2013, la art. XII alin. (2), art. XIV-XVII, art. XVIII alin. (2) și art. XIX alin. (2). Astfel, potrivit dispozițiilor amintite, în procesele pornite începând cu data de 1 ianuarie 2016 și până la data de 31 decembrie 2016 inclusiv:

- cercetarea procesului și, după caz, dezbaterea fondului se desfășoară în ședință publică, dacă legea nu prevede altfel;
- pregătirea dosarului de apel sau, după caz, de recurs se realizează de către instanța care soluționează calea de atac;
- nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate în cererile evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv;
- sesizările în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept se judecă de un complet format din președintele secției corespunzătoare a Înaltei Curți de Casație și Justiție sau un judecător desemnat de acesta și 8 judecători din cadrul secției respective.

În anul 2016 a fost continuată implementarea planului de măsuri administrative amintit în ceea ce privește componenta privitoare la infrastructura instanțelor judecătorești, prin amenajarea camerelor de consiliu în spațiile existente în care funcționează instanțele judecătorești, dar și prin derularea unor proiecte constând în realizarea unor lucrări de extindere a actualelor sedii ale instanțelor și de construire de noi sedii.

Totodată, au fost organizate o serie de întâlniri la nivelul curților de apel având ca scop, pe de o parte, realizarea unei inventarieri actualizate a necesarului de spații cu destinația de cameră de consiliu, iar, pe de altă parte, identificarea unor soluții adecvate care să creeze cadrul necesar aplicării noilor norme procedurale

privind cercetarea procesului și, după caz, dezbateră fondului în camera de consiliu, în condițiile edictate de legiuitor prin NCPC.

În urma întâlnirilor organizate la nivelul curților de apel s-a conturat concluzia necesitării instituirii unei noi prorogări a dispozițiilor în cauză, fapt solicitat și de Consiliul Superior al Magistraturii, întrucât, pe de o parte, lipsa resurselor financiare, iar, pe de altă parte, imposibilitatea fizică de amenajare a spațiilor cu destinația de cameră de consiliu în majoritatea sediilor actuale ale instanțelor judecătorești, precum și nefinalizarea obiectivelor de investiții în curs au făcut nerealizabile, pe parcursul anului 2016, punerea integrală în aplicare a componentei planului de măsuri administrative privitoare la infrastructura instanțelor judecătorești, și, pe cale de consecință, crearea condițiilor necesare intrării în vigoare a dispozițiilor amintite din NCPC.

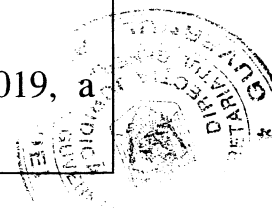
Cât privește stadiul implementării efective a planului de măsuri administrative, în urma noii evaluări realizate pe parcursul anului 2016, a rezultat faptul că până la acest moment au fost amenajate aproximativ 30% din necesarul spațiilor cu destinația de cameră de consiliu, fiind semnalat, de către instanțele judecătorești, un deficit de 539 de astfel de spații.

În context, arătăm și că dispozițiile NCPC privind cercetarea procesului și, după caz, dezbateră fondului în camera de consiliu sunt subsumate noii concepții arhitecturale moderne a procesului civil, fiind destinate să realizeze o administrare mai eficientă a justiției civile, prin:

- asigurarea unei mai mari operativități și desfășurarea acestei etape a procesului civil în condiții mai puțin formale; astfel cum s-a remarcat în doctrina de întâmpinare a NCPC, instituirea acestei etape aduce mari avantaje părților și instanței; în ceea ce privește părțile și cei care le însoțesc, potrivit legii, aceștia se pot concentra mai ușor, printr-un dialog real, asupra problemelor procesului; pentru instanțe este important să cerceteze procesul într-un cadru restrâns, care să asigure o activitate eficientă; regula este, de altfel, o expresie a caracterului preponderent privat al drepturilor și intereselor deduse judecătii în procesul civil;
- asigurarea celerității desfășurării judecătii civile în primă instanță și satisfacerea exigențelor constituționale, convenționale și legale ale dreptului la un proces echitabil, în termen rezonabil (optim și previzibil), precum și realizarea unei mai bune și mai eficiente puneri în valoare a scopului și conținutului cercetării procesului, dar și a noii îndatoriri a judecătorului de a estima durata cercetării procesului.

2. Schimbări preconizate

Prin proiect se propune prorogarea, până la data de 1 ianuarie 2019, a termenelor prevăzute de Legea nr. 2/2013 la:

- art. XII alin. (1) - referitor la cercetarea procesului și, după caz, dezbateră fondului în camera de consiliu;

- art. XIII teza I - privitor la pregătirea dosarului de apel sau, după caz, de recurs, de către instanța a cărei hotărâre se atacă;

- art. XVIII alin. (1) - referitor la pragul valoric de 500.000 lei care delimitează hotărârile (ne)susceptibile de recurs;

- art. XIX alin. (1) - privitor la compunerea, din președintele secției corespunzătoare a ÎCCJ sau un judecător desemnat de acesta și 12 judecători din cadrul secției respective, a completului ÎCCJ pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Complementar, prin proiect se propune extinderea aplicării măsurilor legislative instituite, temporar, de art. XII alin. (2), art. XIV-XVII, art. XVIII alin. (2) și art. XIX alin. (2) din Legea nr. 2/2013, și proceselor pornite începând cu data de 1 ianuarie 2017 și până la data de 31 decembrie 2018 inclusiv, după cum urmează:

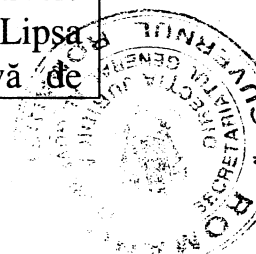
- cercetarea procesului și, după caz, dezbateră fondului se vor desfășura în ședință publică, dacă legea nu prevede altfel;

- pregătirea dosarului de apel sau, după caz, de recurs se va realiza potrivit dispozițiilor art. XIV – XVII din Legea nr. 2/2013;

- nu vor fi supuse recursului hotărârile pronunțate în cererile prevăzute la art. 94 pct. 1 lit. a)-j) NCPC, în cele privind navigația civilă și activitatea în porturi, conflictele de muncă și de asigurări sociale, în materie de expropriere, în cererile privind repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare, precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv. De asemenea, în aceste procese nu vor fi supuse recursului hotărârile date de instanțele de apel în cazurile în care legea prevede că hotărârile de primă instanță sunt supuse numai apelului;

- sesizările în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept se vor judeca de un complet format din președintele secției corespunzătoare a ÎCCJ sau un judecător desemnat de acesta și 8 judecători din cadrul secției respective; președintele secției sau, în caz de imposibilitate, judecătorul desemnat de acesta va fi președintele de complet și va lua măsurile necesare pentru desemnarea aleatorie a judecătorilor.

Așa fiind, pentru perioada noii prorogări, este necesară asigurarea, la nivelul infrastructurii instanțelor judecătorești, a suportului material pentru aplicarea dispozițiilor din NCPC referitoare la cercetarea procesului și, după caz, dezbateră fondului în camera de consiliu, astfel încât să fie atinse obiectivele urmărite de legiuitor cu ocazia instituirii acestor reguli de procedură. Lipsa condițiilor materiale adecvate ar conduce la imposibilitatea obiectivă de

desfășurare a cercetării procesului și, după caz, a dezbaterii fondului în camera de consiliu, cu afectarea imperativului celerității procedurii și chiar a concepției de ansamblu a NCPC.

Prin proiect se propune, corelativ, consacrarea unui mecanism, instituind responsabilități concrete în sarcina reprezentanților sistemului judiciar, în scopul asigurării, pe perioada prorogării, a premiselor realizării, la nivelul instanțelor judecătorești, a infrastructurii necesare aplicării în condiții optime a prevederilor în cauză din NCPC la data de 1 ianuarie 2019, astfel:

- până la data de 31 martie 2017, președinții instanțelor judecătorești vor estima necesarul de spații, precum și sumele necesare asigurării acestora, inclusiv pentru dotările necesare;

- până la data de 31 martie 2017, președinții instanțelor judecătorești vor propune, ținând seama de necesitatea realizării spațiilor cu destinația de cameră de consiliu, până la data de 31 decembrie 2018, precum și a asigurării eficienței și a rezonabilității costurilor, modalitățile concrete de asigurare a acestor spații, cum ar fi reamenajarea sau efectuarea de lucrări de extindere a actualelor imobile, identificarea și alocarea, în condițiile legii, a imobilelor necesare funcționării instanțelor judecătorești și amenajarea corespunzătoare a acestora, precum și, dacă niciuna dintre acestea nu este posibilă, construcția de noi sedii; propunerile formulate vor ține seama de numărul estimativ de procese de competența instanței respective, numărul judecătorilor care funcționează în cadrul acelei instanțe, infrastructura existentă la nivelul instanței respective și altele asemenea;

- datele mai sus amintite se vor transmite curților de apel, care le vor centraliza și comunica Ministerului Justiției până la data de 30 aprilie 2017;

- până la data de 30 iunie 2017, Ministerul Justiției va analiza datele transmise de curțile de apel și va întocmi și va supune Guvernului spre adoptare, prin hotărâre, planul de acțiune cuprinzând necesarul de spații și limitele minime și maxime pentru acestea, etapele de realizare, sumele necesare implementării soluțiilor identificate, precum și modalitatea de asigurare, la nivelul Ministerului Justiției, a personalului necesar punerii în aplicare a acestuia; cu ocazia elaborării planului de acțiune amintit urmează a fi reevaluat necesarul de spații cu destinația de camere de consiliu solicitat de instanțele judecătorești;

- în vederea punerii în aplicare a planului de acțiune supus aprobării Guvernului, Ministerul Justiției va întreprinde demersurile pentru asigurarea, conform art. 138 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, a spațiilor necesare bunei funcționări a instanțelor judecătorești de către Guvern, consiliile județene, Consiliul General al Municipiului București și consiliile locale, cu sprijinul prefecturilor, și va propune sumele necesare care vor fi alocate, în condițiile legii, de la bugetul de stat;

- Ministerul Justiției va monitoriza punerea în aplicare a planului de acțiune amintit și va informa Guvernul cu privire la stadiul punerii sale în aplicare, până la data de 31 decembrie 2017, precum și, trimestrial, în cursul anului 2018.

Astfel, în intervalul de timp pentru care se propune prorogarea, sunt necesare, printr-un demers concertat și unitar, întocmirea, cu sprijinul instanțelor judecătorești, aprobarea de către Guvern a unui nou plan de acțiune - care să prevadă măsurile concrete la nivelul infrastructurii instanțelor judecătorești -, implementarea și monitorizarea fermă și atentă a punerii în aplicare a acestui plan, dar și, dacă este cazul, luarea unor măsuri suplimentare necesare realizării obiectivului propus.

Aspectele mai sus menționate vizează un interes public și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, impunând adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

Lipsa instituirii, în regim de urgență, a unei noi prorogări a dispozițiilor în cauză din NCPC poate genera disfuncționalități în activitatea de desfășurare a justiției civile, inclusiv din perspectiva aplicării în timp a legii de procedură civilă, cu consecințe grave pe planul respectării exigențelor dreptului la un proces echitabil, în termen rezonabil.

Ținând seama de cele mai sus arătate și dat fiind termenul foarte scurt rămas până la data de 31 decembrie 2016, se impune realizarea unei noi prorogări a dispozițiilor NCPC în cauză, până la realizarea integrală a premiselor necesare aplicării în condiții adecvate a acestor norme procedurale, precum și, corelativ, instituirea unor dispoziții care să prevadă, pentru perioada prorogării, etapele necesare asigurării, la nivelul instanțelor judecătorești, a infrastructurii necesare aplicării în integralitate a noului Cod de procedură civilă.

3. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 3-a

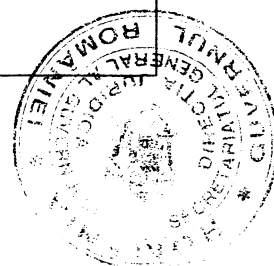
Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3. Impact social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

4. Impact asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5. Alte informații

Nu sunt

Secțiunea a 4-a

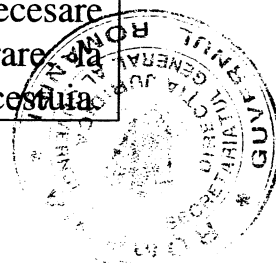
**Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)**
Proiectul de act normativ nu are impact asupra bugetului general consolidat.

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						

a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						
Nu sunt						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ (acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ):						
a) acte normative care se modifică sau se abrogă ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;						
b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.						
Până la data de 30 iunie 2017, Ministerul Justiției va supune Guvernului spre adoptare, prin hotărâre, planul de acțiune cuprinzând necesarul de spații și limitele minime și maxime pentru acestea, etapele de realizare, sumele necesare implementării soluțiilor identificate, precum și modalitatea de asigurare la nivelul Ministerului Justiției, a personalului necesar punerii în aplicare a acestuia.						

1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente, făcându-se referire la un anumit acord, o anumită rezoluție sau recomandare internațională ori la alt document al unei organizații internaționale:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

6. Alte informații

Nu sunt.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.1276/2016 și de Consiliul Superior al Magistraturii prin Hotărârea nr. 1505/20016.

6. Alte informații

Nu sunt.

Secțiunea a 7-a

**Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ**

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Alte informații

Nu sunt

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Alte informații

Nu sunt

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru prorogarea unor termene, precum și pentru instituirea unor măsuri necesare preșătirii punerii în aplicare a unor dispoziții din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

PRIM – MINISTRU

DACIAN JULIEN CIOLOȘ

